(Nro. 161.)

GAZETA LWOWSKA.

W Poniedziałek Nro. 80. 16. Lipca 1821.

Wiadomości kraiowe.

Ze Lwowa. — C. K. Rząd kraiowy podał do umieszczenia następuiące

Uwiadomienie:

C. K. Urząd Cyrkułowy podaie do wiadomości, że d. 2. Lipca 1821 na iarmarku po S. Piotrze i Pawle rozdawano w Żółkwi nagrody za naypięknieysze źrzebce i klacze po stadnikach skarbowych i za naypięknieysze byki i krowy własnego chowu, mianowicie:

Za źrzebce: Franciszkowi Bomersbach włościaninowi z Wiesenberga Czerw. Zł. 20 w złocie — Janowi Rehlich włościaninowi Cz. Zł. 20 w złocie — Ludwikowi Łapińskiemu ekonomowi Krechowskiemu Cz. Zł. 20 w złocie.

Za klacze: Maciejowi Stand włościaninowi Mokrotyńskiemu 6 Cz. Zł. w złocie — Maciejowi Hochberger włościanowi Mokrotyńskiemu 6 Cz. Zł. w złocie — Janowi Stand włościaninowi z Mokrotyna 6 Cz. Zł. w złocie — Jakóbowi Bittmann z tamtąd 6 Cz. Zł. w złocie — Fedkowi Wuz włościaninowi z Krechowa 6 Cz. Zł. w złocie — Bernardowi Engel włościaninowi z Wiesenberga 6 Cz. Zł. w złocie.

Za byki: Janowi Bohr włościaninowi z Wiesenberga 12 ZR. w srebrze.

Za krowy: Jackowi Bartosz włościanowi Żółkiewskiemu, za dwie krowy 16 ZR. w srebrze. — Jackowi Ilkow włościaninowi z Błyszczowody za iednę 8 ZR. w srebrze.

Co ku zachęceniu do ulepszenia chowu bydła z tem dołożeniem ogłasza się, iż na iarmarku roku następuiącego, tego samego dnia rozdawane będą znowu podobne nagrody.

Z Wiednia d. 6. Lipca. — Jego Cesarska Mość naywyższą uchwałą Swoią datowaną w Laybachu z d. 4. Maia r. b. raczył Pułkownika przy C. K. Jenerålnym kwatermistrzowskim Sztabie Jana z Hrabowy Hrabowskiego zaszczycić Krzyżem kawalerskim Ces. Austryiackiego orderu Leopolda.

Jego Cesarska Mość naywyższym listem Swoim gabinetowym datowanym z d. 7. Czerwca b. r. raczył udzielić Ces. Ross. Radcy Stanu, Hrabiemu Matusiewiczowi Krzyż kommandorski Ces. Austr. orderu Leopolda.

Z Wiednia d. 19. Czerwca. — Stósownie do przepisów uniwersału z d. 22. Stycznia 1817 przeznaczona Kommissyia do rozpoznania działań funduszu, umarzaiącego procentowy dług Stanu, zebrała się po upłynieniu osmego półrocza z ostatnim Lutego 1821 od czasu utworzenia funduszu umarzaiącego, w pomienionym zamiarze, i iako rezultat rozpoznania owoców i zamożności Stanu tey ustanowy przełożyła N. Panu następuiące zdanie sprawy z którego treścią zgadza się wykaz podany wraz do powszechney wiadomości.

Nayiaśnieyszy Panie!

Z końcem ostatniego Lutego 1821 minęło osme półrocze od utworzenia powszechnego funduszu umarzaiącego procentowy dług Stanu, nadszedł znowu ten czas, w którym zebrać się miała Kommissyia stosownie do naywyższego uniwersału z d. 22. Stycznia 1817, ustanowiona uchwałą z d. 26. Sierpnia 1817 z grona powszechney Kamery nadworney, zjednoczoney Deputacyi wykupna i umarzenia, tudzież Dyrekcyi uprzywileiowanego Austryiackiego Banku Narodowego: a to dla przeyrzenia się w zarządzie funduszu umarzaiącego dług Stanu, rozpoznania iego działań i bezpośredniego zdania sprawy W. C. Mości o stanie rzeczy. W d. 19. b. m. zebrała się naypokorniey podpisana Kommissyia rozpoznała i dokładnie badała zamknięte rachunki funduszu umarzaiącego za osme półrocze, przełożone sobie od Dyrektora, i przedsiewziąwszy likwidacyię w kassie główney umarzaiącego funduszu długu Stanu i porównanie Stanu z zamkniętemi rachunkami, sprawdziła w onych wykazane dochody, iak W. C. Mość naydaskawiey przekonać się raczysz z protokułu Kommissyi opatrzonego we wszystkie dowody.

Naywyższem patentem z d. 22. Stycznia 1816 i 21. Marca 1818 powszechny fundusz umarzania otrzymał dwoiakie przeznaczenie: Znieść powoli nowy dług Stanu za pomocą wykupna obligacyy procentowych w monecie konwencyyney podług wartości ich obiegowey, których procenta stanowić będą iego fundusz, tudzież dla umorzenia dawnego procentowego długu Stanu podzielonego na oddziały, za pomocą przeznaczoney na ten koniec ze skarbu Państwa roczney kwoty umarzaiącey, dwóch milliionów Reńskich w M. K., podobną ilość kapitalną iak owa, która przez rozporządzone losowanie przywiedziona została do pierwotnego procentu, zamienić i publicznie zniszczyć.

Z rachunków złożonych względem tych podwoynych działań za ósme półrocze, to iest od 1. Września 1820 do ostatniego Lutego 1821 okazuią się następuiące główne rezultaty:

a) Pierwotny stan zamożności funduszu umarzaiącego wynosił przy końcu osmego półrocza, to iest z ostatnim Lutego 1821, ZR. 113 mill. 958712 kr. 30 3/4. Tenże z końcem siodmego półrocza ZR. 102 mill. 509362 kr. 1/2, w początkach zaś instytutu umarzaiącego w d. 1. Marca 1817, ZR. 50 mill. 135627 kr. 21 1/4, zatem stan czynny w ciągu osmego półrocza pomnożył się o ZR. 11 mill. 449,350 kr. 30 1/4, a od 1. Marca 1817 w latach czterech, o ZR. 63 mill. 823,085 kr. 9 1/2.

b) Roczne dochody funduszu, to iest: wynoszące procenta, porachowane na M. K. i kwota umarzaiąca ZR. 5 1/2 mill. przeznaczona ze skarbu Państwa na umorzenie nowego długu Stanu, wynosiły przy końcu osmego półrocza ZR. 8 mill. 225,302 kr. 30 3/4 w pięcio procentowych kruszcowych obligach. W porównaniu z zamkniętemi rachunkami z siodmego półrocza, roczny wpływ funduszu umarzaiącego dla nowego długu Stanu powiększył się nadrostem ZR. 420,397 kr. 22 3/4 w M. K., a od d. 1. Marca 1817, iako od czasu utworzenia funduszu umarzaiącego, nadrostem ZR. 5 mill. 635,796 kr. 3/4 w M. K. i ZR. 134,348 kr. 30 w pięcioprocentowych kruszcowych obligach.

c) Dochody funduszu używane były do nieustannego wykupna w M. K. procentowych długu Stanu obligów podług wartości będącey w obiegu; effekta wykupna wykupione w osmem półroczu wynoszą ZR. 9 mill. 939,494 kr. 14 3/4 w wartości kapitalney nominalney, lub obrócone na effekta pięcio procentowe, ZR. 8 mill. 39102 i ztąd przewyższaią wykupiony w siodmem półroczu kapitał (podobnie obrócony na 5 procent) o ZR. 1 mill. 683,541 kr. 33. Od 1. Marca 1817 podczas czteroletniego wykupowania, wyciągnięto z obiegu z obligów procentowych w M. K., wynoszących ZR. 56 mill. 55471 kr. 11 1/4 w różnych procentach; lub obróconych na 5 procentu przynoszące effekty, ZR. 42 mill. 518,305 kr. 27 1/2 i wcielone do czynnego maiątku funduszu umarzaiącego.

d) Fundusz umarzaiący, zebrawszy półroczny dodatek umarzaiący milliion ZR. w M. K. z skarbu Państwa, wykupił z dawnych procentowych obligów długu Stanu od 1. Września 1820 do ostatniego Lutego 1821, ZR. 3 mill. 836,062 kr. 57 1/4; z C. K. centralney kassy iako nadzwyczayne uposażenie weszło ZR. 298,704 kr. 57 w całey więc ilości umorzono ZR. 4 mill. Całkowicie, wyciągnięte z obiegu obligi dawnego długu Stanu za pomocą wykupna podług obiegu, wynoszą do ZR. 24 mill. 48821 kr. 23 w ilości kapitalney imienney z których zniszczono iuż publicznie za lata 1818 1819 i 1820 ZR. 16 mill. 675,967 kr. 36 1/2 lub obróconych na 2 1/2 procentowe effekta ZR. piętnaście milliionów sześćset osiemdziesiąt kr. 30.

Podług tego więc cały kapitał długu, umorzony przez te obadwa działania w przeciągu od 1. Marca 1817 do końca Lutego 1821 wynosi do ZR. 80 mill. 104,292 kr. 34 1/4 w wartości nominalney.

W Więdniu d. 22. Maia 1821.

Adam Hrabia Nemes,
rzeczyw. tayn. Radca Zastępca Prezydenta Deputacyi.

Melchior Kawaler Steiner,
Zastępca Gubernatora w Banku Narodowym.

Bernhard Kawaler Eskeles,
Dyrektor Banku.

Klaudiusz Kawaler Füljod,
C. K. rzeczyw. Radca nadworny.

Józef Hauer,
C. K. rzeczyw. Radca nadworny.

Z Pragi. — Dnia 29. Czerwca o południu ziechał do tuteyszego miasta W. Xiąże Rossyyski Michał, wieczorem udał się w dalsza podróż do Szlan, gdzie przenocowawszy dnia następniącego stanąć miał w Karlsbadzie.

Wiadomości zagraniczne.

Hiszpaniia.

Listy z Madrytu z d. 11. Czerwca umieszczone w gazecie Francyi, donoszą, że oskarzenia i prześladowania różnego rodzaiu przeciwko wyższemu Duchowieństwu codziennie się zawiększaią, i zdaie się, iż uchwalono, aby wszystkich razem i poiedyńczo wygnać z Hiszpanii. — Podług wiadomości ze Starey Kastylii, mało co pomogły te posiłki, które odebrał Empecinado, Merino mu wszędzie uchodzi i działania swoie na różnych punktach szczęśliwie przywodzi do skutku. Dnia 7. wszedł on na czele 100 ieżdzców do Roa, gdzie rozbroiwszy gwardyię narodowę znowu zniknął. Empecinado wyruszył za nim, niewiedząc pewnie którą się udał drogą. Mieszkańcy, z boiaźni lub przychylności do Merina nie oznaymuią nigdzie dokąd zmierza. Empecinado nie zastawszy Merina w Roa rozkazał poymać Duchownego, nazwiskiem D. Lorenzo Quintana i trzy osób z kupy Merina i zaprowadzić do Aranda, gdzie są mocno strzeżeni. W Burgos poczynaią iuż od tego, że niewolników z kupy Merina, między którymi było dwóch duchownych i kilku zbiegów z Pułku Luzytańskiego, schwytanych z bronią w ręku pod Sepulvedo kazano rozstrzelać. D. 10. podobny los spotkać miał siedem innych osób. — Listy z Bajonny z d. 26. zawieraią, iż przybył tamże patryiarcha Lizboński, D. Jose Antonio de Menezes e Souza, wygnany z Portugalii, ponieważ niechciał zaprzysiądz pewnych artykułów Konstytucyi Portugalskiey ściągaiących się do Religii. Słychać także w Bajonnie o przybyciu Arcybiskupa z Burgos i Biskupa z Calahorra, którzy niechcieli udadź się do Wittoryi dla zdięcia poświęcenia z duchownego skazanego na śmierć (Proboszcza z Zalduendo), który tamże na d. 4. został stracony. — List kupiecki z Barcelony z d. 5. umieszczony w wyroczni Bruxelskiey zawiera w przypisku: »Miasto nasze iest w wielkiem zaburzeniu; mowią, że korpus ochotników wyruszyć ma do Walencyi, z obawy, aby Jenerał Elio nie stał się ofiarą wściekłości Ludu. Nie mowią tu o niczem iak tylko o spiskach i uwięzieniu; Umysły Katalończyków naymocniey są rozdrażnione. Mamy tu 5 do 6000 zbiegów Włoskich, wszyscy są prawie Officerami Neapolitańskimi lub Piemontskimi, większa część w smutnym iest stanie; maiętni obywatele Barcellony daią im wsparcie. Naczelnicy ich niedoznaią tego losu; kieszenie ich napełnione są bogactwy.«

List z Madrytu z d. 12. Lipca zawiera: »Jenerał Copons obiął dnia wczorayszego mieysce Naczelnika politycznego Prowincyi Madrytu. P. Baranda, sprawuiący pierwey ten obowiązek dla tego został oddalony, ponieważ go miano za niezdolnego do pełnienia trudnych obowiązków tegoż urzędu w teraźnieyszych okolicznościach. Do prawdy podobna, że Zgromadzenie Stanów rozwiązane zostanie przeciwko woli i oczekiwaniu panuiącego stronnictwa, które koniecznie żąda od Króla zwołania nadzwyczaynych Stanów. Rząd zdaie się, iż mocno postanowił, nie przedsiębrać środków, któreby przedłużyły tylko nieszczęścia nas dotykaiące. Mowią, że Jenerał Copons, przy zaczęciu trudnego swoiego urzędu przyrzekł Królowi, przedsięwziąć wszystkich środków dla oddalenia nieładu nam grożącego, i że tym końcem porozumiał się z Jenerałem Morillo Jeneralnym Kapitanem Prowincyi, który niezaniedbuie niczego, aby spiskowym napędził zbawienney boiaźni.« (Ztąd wiadomość rozszerzona w publicznych pismach o złożeniu Morilla z urzędu zdaie się niebydź gruntowną.)

Do Barcellony zawinął Neapolitański Officer morski z korwetą o 12 działach i wielu wychodcami, okręt ten ofiarował Rządowi Hiszpańskiemu i żądał wraz ze swoimi towarzyszami wniyść w służbę. Po długich rozprawach przyięły Stany obiedwie prośby.

Wielka Brytaniia i Irlandyia.

Z Londynu d. 22. *Czerwca.* — Tak nazwany Związek konstytucyyny, maiący między innemi zamiar ograniczyć wolność prassy, poddał pierwsze 4 skargi swoie do Grand Jury w Middlesexie, atoli takowe Sąd ten mu odrzucił.

Wniosek P. Hutchinsona, aby prosić Króla o użycie wpływu Anglii dla zabezpieczenia wolności małych Państw, odrzucono 117 głosami przeciwko 28.

Podobnie odrzucono Lorda Bentinkes wniosek, by prosić Króla o pośrednictwo w sprawach Sycyliyskich; podobnego losu doznał P. Stuart Wortleyś wniosek połączony z wielkiemi obelgami, w celu przełożenia odpisów ostatecznych oświadczeń Laybachskich i okólników, których zasady, według iego zdania są niebezpiecznemi dla Anglii i całego lądu stałego. Margrabia Londonderry w odpowiedzi swoiey wyraził między innemi: Izba może się zaspokoić ogólnem oświadczeniem, które Rząd dał pierwey o swoich zasadach względem oświadczeń Opawskich. Niebyłoby nic właściwszego do przerwania pokoiu

Narodów, iak gdyby chciano uznać potrzebę, wnieść przeciw oświadczenie przeciwko pismu, stawiaiącemu iawnie dowody, iż niczem innem nie iest iak ogólnem wyłożeniem zasad. Gdybyśmy chcieli rozpoznać nieustanny napływ pism politycznych, więc narady Europeyskie zamieniłyby się w sporne towarzystwo i zerwałyby wszystkie związki różnych kraiów.

Francyia.

Xiężna Angouleme spodziewaną była z podroży swoiey do Vichy na d. 30. Czerwca w Paryżu.

Owdowiała Xiężna z domu Orleańskiego Penthiévre pobłogosławiwszy dzieci i wnuki swoie w d. 20. Czerwca, rozstała się z tym światem na d. 23. t. m. po południu w zamku swoim Yvry niedaleko Paryża. Dwoma dniami pierwey umarł w Paryżu Kardynał de la Luzerne (były Biskup z Langres) przeżywszy lat 85.

D. 28go Maia Sąd Parów badał nowych świadków, względem postępowania Officerów obwinionych legii Sekwany w Cambrai. Nayznacznieyszymi pomiędzy nimi byli: P. Farcy Podpułkownik wpomionioney legii i Hrabia Juigné Pułkownik 55 pułku stoiącego w Cambrai. Pułkownik zeznał, co mu powiadali Farcy, dowodca bataliionu Friol, Officerowie Collin, Campagne i Corona względem planu obwinionych, zrządzenia poruszeń w Cambrai, i dodał, że Corona Kapitanów Delamette i Thevenin wymienił mu iako główy poruszenia; z resztą Officerowie legii Sekwany dobrze myśleli wyiąwszy Kapitanów Varlet, Delamotte i Thevenin, Poruczników Godo-Paquet i Remy źle myślących. Godo-Paquet zapytał Pułkownika, co rozumie przez to źle myśleć? — Zle myśleć, odpowie Pułkownik, znaczy: nie myśleć zupełnie roialistycznie, lub, abym się lepiey wyraził, dobrze myśleć iest: należeć do zdań prawey strony Izby Deputowanych. — Delamotte (Officer zdawnego woyska) uskarżał się na niegrzeczność Pułkownika w przyięciu go za przybyciem do legii, na surowe z nim postępowanie i t. d. Hrabia Daru zapytał Pułkownika, czyli prawda, że Corona cofnął swoie zeznanie? — Pułkownik: »Gdy Corona opowiedział mi swoie rozmowy z Remy w kawiarni, kazałem go zawołać do siebie; Remy rzekł wprost do Corony, że skłamał! Poczem Corona odwołał swoie zeznania; atoli po wyyściu Remego, Corona obstawał za rzetelnością swoich zeznań, złożył mi ie na pismie i podpisał mi ie wraz z Collinem. — Hrabia Daru: »Na WPana wezwanie?« — Pułkownik: »Pytałem się samego Corony, czyli obstaie przy swoiem odwołaniu; tu napisał mi uprzednie swoie zeznania i podpisał mi ie wraz z Collinem.« — Xiąże Brogli: »Dla czego oznaczył Pułkownik Kapitana Thevenin iako współbuntownika, gdy Corona wymienia tylko Kapitana Dellamotte?« — Pułkownik: »Rozumiem bydź pewien tego, co mowię.« — Zawołano Porucznika Colli, ten oświadczył, iż Corona nie mówił nigdy do niego o Thevenin iako o współbuntowniku. Xiąże Fizjames (do Laverderego): »Delamotte był-że na liscie Nantyla?« — Laverderi: »Nie wiem tego pewnie.« — Delamotte: »Nie mowiłem nigdy ani słowa z Nantilem.« — Kapitan Thevenin: »Nięszczęściem było moiem ściągnąć sobie niełaskę Pułkownika dla tego, żem wglądał mocno w zły zarząd legii i dla tego zostałem oddalony.« — Adwokat Courdier: »Niechay Szlachetny Sąd nie daie się uwodzić; Adwokat Korony stawił pięciu świadków, dla udowodnienia zeznania Corony, który takowe zdaią się popierać, w rzeczy zaś samey każdy mówi to, co drugi iuż powiedział; Collin opowiada, co słyszał od Corony, Farcy o czem się dowiedział, od Collina, Friol, co wie od Farcy, P. Juigné zas, co słyszał od Friola. Cała rzecz iest tylko matwaniną dla nadania więcey wagi iednemu zeznaniu.« — W drugiey połowie posiedzenia na d. 28. (Parowie bowiem w każdem posiedzeniu odpoczywaią chwilę) rzekł Pułkownik Delau Zastępca Królewski w Cambrai, że sam Thevenin oznaczył Delamotta iako buntownika. — Thevenin zaprzeczał tego zeznania, ponieważ każdy mówił o odkrytym spisku i iego mniemanych uczestnikach, więc on mógł mówić to, co słyszał od innych, mianowicie, że Delamotte iest wydanym; daley nie chciał mówić. — Szeregowy opowiadał: wraz z Delamotte, w dniu ucieczki swoiey Podły Bruc i Pegalu do Mons, rzekł: »Podły mówiąc o Coronie, zaprzedaie nas, ponieważ widzi, iż rzecz się wydała!« — Thevenin zaprzeczał, iż tego nie mówił; gdyby mówił o rzeczy, która źle poszła, więc to ściągaćby się tylko mogło do iego ożenienia. — Hebert niegdy Kapitan legii Sekwany, oświadczył, iż Kapitan Varlet zawołał w iego obecności: »Nie masz więc iuż trzech Louwelów we Francyi?« — Adwokat Varleta P. Courdier zaprzeczał tey powieści, iako niecbięty nawet sprawą instrukcyyną, przypomniał, iż

rlet dobrowolnie się stawił. Zeznania in- n świadków mniey były ważne, dotyczyły wyrażeń Varleta, Remy, Godo - Pa- et i t. d., twierdzących, że doniesienie rony zniewoliło ich uciec do Niderlan- w. Na tem posiedzeniu nie dostawało zno- 4 Parów, a na czterech poprzedzaiących zem trzech.

Królestwo Oboiey Sycylii.

Dziennik Królestwa Oboiey Sycy- ii z d. 13. Czerwca zawiera wyrok Królew- i z d. 11. pomienionego miesiąca, którym osownie do umieszczonego iuż w gazetach aszych wyroku z d. 26. Maia znoszącego spis oyskowy w całem Królestwie, rozporządzono, e nowe woysko Neapolitańskie utworzone bydź na w przyszłości zupełnie przez dobrowolne- zaciągi i namawianie. W tem celu miano- vana Junta, złożona z Marszałka Ordonatora D. Antonio Manuele Arreola, i pensyiono- wanego Pułkownika D. Ludovico Minichini, stanowi, ile różne osoby podług lat, na które zobowiążą się do służby, osobistych przymio- tów i świadectw z postępowania, iakoteż z od- bytey służby, otrzymać maią na rękę i kierunie nemi sprawami dotyczącymi się namawiania do woyska. Naywiększa ilość przed zobowią- zaniem się do woyska dana, iest 12 dukatów, które wchodzący w służbę naraz odbierze.

Szwecyia i Norwegiia.

Ponieważ Seym Norwegski pomimo wszy- stkich przedstawień ze strony Króla postano- wił znieść Szlachectwo, zatem NP. kazał mu uczynić przełożenie, dla zawyrokowania tey za- sadę, ażeby owe rodziny, które przez znie- sienie swoich przywileiów poniosą szkodę zo- stały wynagrodzone; daley, że Król Jegomość utworzyć może Szlachtę dla wynagrodzenia u- sług kraiowi uczynionynh. O to iest ważne Poselstwo Króla Jegomości Szwedz- ko - Norwegskiego przesłane do Sey- mu Norwegskiego, datowane w Szto- kolmie na d. 2. Czerwca:

»Wierny Król zasadom i powinnościom, które zaciągnął na siebie nadaiąc Narodowi Nor- wegskiemu Konstytucyią liberalną, przesyłał Seymowi wszelkie przełożenia, i oycowskie da- wał rady po trzykroć we względzie Szlachty Norwegskiey, która ograniczona bardzo w licz- bie iey Członków, i przy swych przywileiach bardzo obstaiąca, bardziey była piaszczykiem ambicyi niektórych osób, aniżeli prawdziwym powodem obawy o równość prawną. Chciał Król zaprowadzić tę każdego obywatela rów- ność w obliczu prawa, gruntuiącą się na roz- sądney wolności. Zamiast tego, zniósł Seym Stan Szlachecki, nie zatrudniwszy się bynay- mniey wynagrodzeniem utraconych iego korzy- ści. W konstytucyynym kraiu prawa, które wszystkim służą, należą albo wyłącznie do pra- wodawstwa, albo do panuiącego, co paragra- fem 105tym ustawy konstytucyyney Norweg- skiey iuż wprzód zawarowane było. Jeżeliby zaś dobro Narodu wymagało odstąpienia od tey pierwszey każdego towarzystwa zasady, iść z tém razem powinna wierność, i wynagradzaią- ca sprawiedliwość. Czyliż odwieczne te praw- dy, tylu uświęcone wiekami, i zatwierdzone przykładami ludów, które wolność swoię utrzy- mać umiały, przez Seym Norwegski słuchane, uznane i szanowane były? — Król nie chce zwracać uwagi na teraźnieysze czasy, udzielaią- ce w tey mierze zbawienney oznaki, iak nie- bezpiecznemi są zbyteczne przesady. Król Jegomość zastanawia się tylko nad niesprawie- dliwością, chcącą niektóre osoby pozbawić tego, co dotąd posiadały, i zwłaszcza z powo- du dziecinney obawy, nie dopełniaiąc wzglę- dem nich pierwszego obowiązku mocnieyszego mianowicie, bydź wspaniałym przeciwko słab- szym. Takowy postępek, będący tak wyraźnie przeciwnym naypierwszym reprezentacyi kraio- wey powinnościom, stać się może niebezpiecz- nym dla publiczney wolności. Otwiera on na- miętnościom zawód, przez który broniący praw swoich naród bydź powinien nie uznanym; podburza obywateli na Konstytucyią, którey nic więcey nie broni, i zapowiada smutny i nie- bezpieczny wpływ zazdrości. Pomimo, że Seym, bez względu na przełożenie Króla usuwaiąc rzecz będącą przedmiotem, wydał ostateczną u- chwałę względem Szlachty Norwegskiey — u- chwałę, odstępuiącą zupełnie od zasad Monar- chicznego porządku w Europie. — JK. Mość chęt- nie na takie prawo zezwoli, które przyzna iako- wes wynagrodzenie rodzinom utracaiącym swe po- żytki. Pierwszą iest powinnością Monarchy bydź sprawiedliwym, nadużycia zmnieszać i ni- szczyć. Towarzyska ustawa, która iemu same- mu nadużycia zabrania, kładzie nań zarazem obowiązek bronienia od tego i prawodawstwo. W skutku tych wszystkich uwag widzi się JK. Mość przymuszonym wystawić Seymowi nie- bezpieczeństwo, któreby nieochybnie ze znie- sieniem szlachty wyniknąć musiało, ieźli nowy monarchiczny gmach nie zaymie mieysca zwa- lonego przez obraduiące Stany. Gdy iest ży- czeniem J. K. Mości zwrócić ustawę Seymu do właściwey zasady, sądzi, iż dobrze uczyni, gdy wystawi tu krótkie Europeyskich Narodów

)(2

rysy, dla przełożenia, iakie krok ten na nich uczyni wrażenie. W rzędzie nieograniczonych Monarchiy widzimy nasamprzód Rossyię, kray graniczący ze Szwecyią, a zatem bliski w stosunkach z Norwegiią. Szlachta tam iest można, bogata, maiąca mnóstwo poddanych iey ludzi. Zniesienie w Norwegii Szlachty będzie tam źle widziane, iako postępek niezgodny z uczuciami Rządów, które szczególną na to wszystko zwracaią uwagę, co tylko wiedzie za sobą zmianę kształtu politycznego. Sąsiedzka nam Daniia, nie tyle wprawdzie co Rossyia znacząca, polityczną tę zmianę z równeyby także z innemi Narodami uważała strony, zwłaszcza, iż maiętna i liczna w tym kraiu Szlachta umie używać rozsądnie swoich korzyści. Prussy, gdzie od dawnego iuż czasu myślą o Konstytucyi, nie żądaią także zniesienia Szlachty. Nigdy tam o tym gwałtownym nie myślano kroku, to iest, o uczynieniu z iedney klassy obywatelskiey ofiary dla drugiey. Każdy z mieszkańców uważałby w tém zniewagę Narodu i towarzyskiey równości. — Austryia, lub nie pozostaie w żadnych z Norwegiią stosunkach, iest przecież Państwem, którego pochwała lub nagana nie iest bez znaczenia. Jakim zaś tameczny Rząd na ten wypadek poglądać będzie okiem, o tem nikt wątpić nie powinien. — Zwróćmy teraz uwagę na konstytucyyne Narody; a pomimo znaczney Rządu odmiany, uyrzymy w nich zgodność na potrzebę utrzymania Szlachty. Angliia, pod względem politycznym i handlowym naród bardzo wiele znaczący dla Norwegii, nie samę tylko ma Szlachtę. Jest tam klassa Parów, która do politycznych wpływów należy, i nadzwyczayne posiada korzyści. Klassa ta istnie iuż od wielu wieków, a Szlachta Angielska zaszczytem iest Narodu. Tak nawet zwani reformatorowie szanowali pamięć pierwszych wolności ich obrońców. Ci, którzy znaią Narod Angielski, niech się zapytaią: »co mówić będą w »Londynie o środkach, nie maiących żadnych »powodów i które z spokoynym umysłem wy»konywane są ku szkodzie bezbronney mniey»szości?« — Królestwo Niderlandskie, gdzie podług Konstytucyi pierwsza Izba Seymowa składa się ze Szlachty, Szlachta iest w powszechności maiętna, i wielkich używa korzyści. Ale bacząc na panuiący duch myślenia w tym narodzie, tak wielkie maiącym z Norwegiią związki handlowe, pewną iest rzeczą, iż nie bez zdumienia dowie się o tem, ażeby zniesienie Szlachty uważać trzeba za śro[...] koniecznie potrzebny do ustanowienia pow[...]chney w obliczu prawa równości. — Nieu[...] dziwić się temu będą i we Francyi, w [...]rodzie, o który przez lat 30 polityczne [...]biiały się burze, gdzie wprawdzie Szl[...] zniesioną została, gdzie teraz są dwie kl[...] Szlachty, starey i nowey, nie licząc w to [...]szcze Parów, ktorzy osobne maią przywi[...] Polityczne narodu tego dzienniki nie śmieią [...]gnąć się na Szlachtę, ale bronią iey, uwa[...] ią za iakowąś wyższość konieeznie w rycer[...] narodzie potrzebną; zaszczyt ten bowiem [...] dawniey na polu sławy nagrodą męztwa, a [...]niey, ze wzrostem oświaty — talentów i cn[...] — Hiszpaniia i Portugaliia, nadały [...]bie polityczne Konstytucyie. Zasługuie to [...] uwagę, iż przy powszechney wybuiałości zda[...] nieodstępnie podobnym towarzyszącey wyp[...] kom, nikt iednak nie śmiał targnąć się [...] Szlachtę. Łatwo iest tego poiąć przyczyn[...] mianowicie, ponieważ kraie te były Monarchic[...]nemi i takiemi zostaną, czem będzie także Nor[...]wegiia. — Neapol i Piiemont wystawił[...] niedawno Europie smutny nieszczęśliwych zda[...]rzeń widok. Narody te wstrzęśnione w swo[...] zasadach, szanowały Szlachtę. W Norwegii [...] tylko wśród wewnętrznego i zewnętrznego p[...]koiu chwycono się środka, którym ludy w c[...] sie zaburzeń rewolucyynych słusznie wzgardził[...]

(Dokończenie nastąpi.)

Królestwo Polskie.

Z Warszawy d. 28. Czerwca. — W tych [...] dniach Kancelaryia Sekretaryiatu Stanu Król[...]stwa Polskiego powraca do Petersburga; wkrótce tamże wyieżdża JW. Minister Sekre[...]tarz Stanu Sobolewski,

Multany i Wołoszczyzna.

Dostrzegacz Austryiacki z d. 6[...] Lipca zawiera: »Podług wiadomości pewny[...] z Hermanstadu z d. 28. Czerwca zdaie się [...] iż woyna w tych Xięstwach iest iakby iuż [...] kończoną. Według powieści Greków pokazu[...]iących się kupami na granicy, uyść miał Xią[...] Ypsylanty i ieszcze przed tym krokiem o[...]stateczným korpus swoy formalnie rozpuścić [...] Jedynie tylko poiedyncze oddziały woyska zło[...]żonego z Arnautów ucierały się z Tur[...]kami, którzy iuż większą część Wołoszczy[...]zny obsadzili.

Redakcyia F. Krattera. — Drukiem J. Piller'a.